

Ny Bokin'i Daniela — Laharan'ny dimy amby sivifolo

Fampiharihariana ny Hevi-paminaniana Manan-danja ao amin'ny Hafatry ny Anjely Faharoa

Jeff Pippenger

2024-02-28

Ao amin'ny tantaran'ny fihetsiky ny anjely voalohany sy ny anjely fahatelo, ny hafatra dia azo fintinina amin'ny hafatry ny anjely faharoa.

Dia nanaraka ny anjely iray hafa ka nanao hoe: Rava Babylona, rava ilay tanàna lehibe, satria nampisotroiny ny firenena rehetra ny divain'ny fahatezeran'ny fijangajangany. Apokalypsy 14:8.

Ny anjely faharoa no mampahafantatra ny fampiharana telo sosona an'ny faminaniana ho an'izay maniry hahita. Ny anjely faharoa dia mitondra hafatra ara-paminaniana, ary ny hafatra dia izao: efa lavo indroa i Babylona. Izy no manondro an'i Babylona ho ilay “tanàna lehibe” izay ascho ao amin'ny toko fahafito ambin'ny folo sy fahavalo ambin'ny folo ho Babylona Maoderina. Efa lavo indroa i Babylona Maoderina, ary ny fahalavoany dia vokatry ny nampisotroany ny firenena rehetra “ny fahatezeran'ny fijangajangany.” Ny fijangajangany dia notanterahiny niaraka tamin'ny mpanjakan'ny tany. Izany fifandraisana izany no nahafahany nampiasa ny herin'ireo mpanjaka izay niarahany nijangajanga mba hanatanterahana ny “fahatezerany,” dia ilay fanenjehana entiny amin'ny vahoakan'Andriamanitra mahatoky.

Ny divay dia fampianarana, ary ny fampianarana izay ampisotroiny ny firenena rehetra dia ilay fampianaran-diso izay milaza fa ny fanompoam-pivavahana amin'ny masoandro no hiteraka fiadanana. Ny firenena rehetra dia manaiky ny “marika” maneho ny fahefany, izay ny fanompoam-pivavahana amin'ny masoandro, araka ny asehon'ny fanompoam-pivavahana amin'ny Alahady. Ny faneken'ny firenena rehetra izany “marika” izany dia tanterahin'ny herin'i Etazonia, nefa izany dia atao amin'ny fotoanan'ny ady miha-mahery izay entina amin'ny planeta tany noho ny Loza fahatelo avy amin'ny Silamo. Ny firenena dia manaiky ny “divain'ny” fahatezerany, miorina amin'ny fampanantenana ny amin'ny “fiadanana sy filaminana.”

“Ankehitriny ve dia mivoaka ny teny nolazaiko fa i New York dia hofafazan'ny onjan-dranomasina mahery vaika? Tsy mbola niteny izany mihitsy aho. Efa nilaza aho, raha nijery ireo trano lehibe natsangana tany aho, rihana ambonin'ny rihana, hoe: ‘Endrey ny zava-mitranga mahatahotra izay hiseho rehefa hitsangana Jehovah hampihorohoro mafy ny tany! Amin'izay dia ho tanteraka ny tenin'ny Apokalypsy 18:1–3.’ Ny toko fahavalo ambin'ny folo manontolo ao amin'ny Apokalypsy dia fampitandremana ny amin'izay ho avy amin'ny tany. Kanefa tsy manana fahazavana manokana aho mikasika izay ho avy amin'i New York, afa-tsy izao ihany: fantatro fa indray andro any dia hirodana ireo trano lehibe any noho ny fihodinan'ny herin'Andriamanitra sy ny fanonganany. Avy amin'ny fahazavana nomena ahy

no ahafantarako fa misy fandringanana eto amin'izao tontolo izao. Teny iray avy amin'i Jehovah, fikasihana iray avy amin'ny heriny mahery, dia hianjera ireo rafitra goavana ireo. Hisy toe-javatra hiseho, izay tsy azontsika saintsainina ny hamafin'ny fahatahorana aterany.” Review and Herald, 5 Jolay 1906.

Naverina indray ny hafatry ny anjely faharoa tamin'ny 11 Septambra 2001, raha narodan'ny fikasihana-tanan'Andriamanitra ireo trano lehibe tao New York City.

Hoy ny mpaminany hoe: “Ary nahita anjely iray hafa nidina avy tany an-danitra aho, nanana fahefana lehibe; ary nohazavain'ny voninahiny ny tany. Ary niantso tamin-kery tamin'ny feo mahery izy nanao hoe: Rava, rava Babylona lehibe, ary tonga fonenan'ny demonia” (Apokalypsy 18:1, 2). Io no hafatra mitovy amin'izay nentin'ilay anjely faharoa. Rava Babylona, “satria nampisotroiny ny firenena rehetra ny divain'ny fahatezeran'ny fijangajangany” (Apokalypsy 14:8). Inona izany divay izany?—Ny fampianarany sandoka. Nomeny an'izao tontolo izao ny sabata sandoka ho solon'ny Sabatan'ny didy fahefatra, ary naveriny indray ilay lainga izay nolazain'i Satana voalohany tamin'i Eva tany Edena—ny tsy fahafatesan'ny fanahy araka ny natiora. Maro ireo fahadisoana mitovy karazana amin'izany izay naeliny patrana hatraiza hatraiza, “mampianatra ho foto-pampianarana ny didin'olona” (Matio 15:9).

“Rehefa nanomboka ny asa fanompoany ampahibemaso Jesosy, dia nanadio ny Tempoly tamin'ny fanimbazimbana feno fanamasinana diso natao taminy Izy. Anisan'ny asa farany indrindra tamin'ny fanompoany ny fanadiovana fanindroany ny Tempoly. Toy izany koa, ao amin'ny asa farany ho fampitandremana izao tontolo izao, dia antso roa miavaka no atao amin'ireo fiangonana. Ny hafatry ny anjely faharoa dia hoe: ‘Rava, rava Babylona, ilay tanàna lehibe, satria nampisotro ny firenena rehetra ny divain'ny fahatezeran'ny fijangajangany izy’ (Apokalypsy 14:8). Ary ao amin'ny antso mafy ataon'ny hafatry ny anjely fahatelo dia re avy any an-danitra ny feo iray manao hoe: ‘Mivoaha ao aminy, ry oloko, mba tsy hiray ota aminy hianareo, ary mba tsy handray ny lozany. Fa tafakatra hatrany an-danitra ny fahotany, ary efa tsaroan'Andriamanitra ny helony’ (Apokalypsy 18:4, 5).” Selected Messages, boky 2, 118.

Teo anelanelan'ny 11 Septambra 2001 sy ny lalàna Alahady izay ho avy tsy ho ela any Etazonia no ahatanterahan'ireo andininy telo voalohany ao amin'ny Apokalypsy toko faha-valo ambin'ny folo, satria amin'ny fotoanan'ny lalàna Alahady no anombohan'ny fiantsoana hivoaka avy ao Babylona.

“Ny Apokalypsy 18 dia manondro ny fotoana izay, vokatry ny fandavana ny fampitandremana in-telo ao amin'ny Apokalypsy 14:6–12, dia ho tonga tanteraka amin'ilay toe-piainana nambaran'ilay anjely faharoa ny fiangonana, ary ny vahoakan'Andriamanitra mbola ao Babylona dia hantsoina hisaraka amin'ny fiombonany aminy. Io hafatra io no farany indrindra homena izao tontolo izao; ary hahavita ny asany izy. Rehefa ireo izay ‘tsy nino ny fahamarinana, fa nankasitraka ny tsi-fahamarinana’ (2 Tesaloniana 2:12) dia havela handray fitaka mahery sy hino lainga, amin'izay dia hamirapiratra amin'izay rehetra misokatra handray azy ny fahazavan'ny fahamarinana, ary ny zanaky ny Tompo rehetra izay mbola mitoetra ao Babylona dia hihaino ny antso hoe: ‘Mivoaha ao aminy, ry oloko’ (Apokalypsy 18:4).” Ilay Hery Mifanandrina, 389, 390.

Amin'ny lalàna Alahady ho avy tsy ho ela dia handray fitaka mahery ny vahoakan'ny fanekena taloha. Hatramin'ny 11 Septambra 2001 ka mandra-pandrotsahana ilay fitaka mahery amin'ny lalàna Alahady dia averina ny hafatry ny anjely faharoa, ary ny fandavana izany dia maneho ny fandavana ny “fampitandremana telo sosona ao amin'ny Apokalypsy toko faha-efatra ambin'ny folo, andininy enina ka hatramin'ny roa ambin'ny folo.” Amin'io heviny io, ireo anjely telo dia asehon'ny hafatry ny anjely faharoa. Ny hafatry ny anjely faharoa dia hoe: Lavo Babylona, lavo, ary ny hafatry ny anjely faharoa dia apetraka eo anelanelan'ny hafatra voalohany sy fahatelo.

Ny fanambaràn'ilay feo voalohany ao amin'ny Apokalypsy toko faha-valo ambin'ny folo dia famerenana ny hafatry ny anjely faharoa, nefa izy dia maneho fandavana ireo anjely telo rehetra ao amin'ny Apokalypsy faha-efatra ambin'ny folo. Ny hafatry ny anjely faharoa dia misolo tena ireo hafatra telo rehetra, ary mitondra ny mariky ny Alfa sy Omega izy, satria nambara tao amin'ny tantaran'ny hetsiky ny anjely voalohany izany, ary mbola hambara indray ao amin'ny hetsiky ny anjely fahatelo. Io hafatra io dia manondro fa Babilona dia efa lavo indroa, ary amin'io heviny ara-faminaniana io dia manondro “fampiharana avo telo heny ny faminaniana” izany.

Ny firodanan'i Babylona indroa voalohany, araka ny asehon'i Babela sy Babylona, dia maneho ny firodanana farany an'i Babylona maoderina. Ny fanambarana in-droa ny amin'ny firodanan'i Babylona dia voafefin'ny hafatra voalohany sy farany amin'ireo anjely telo. Ny firafitry ny hafatry ny anjely telo dia mitondra ny mariky ny Alfa sy Omega, fa ny hafatra voalohany dia asiana famantarana hoe “filazantsara mandrakizay”, izay midika araka ny famaritana azy fa io no filazantsara mandrakizay, na ilay hafatry ny filazantsara tsy miova mandritra ny fotoana rehetra. Ny hafatry ny anjely fahatelo dia ilay hafatry ny filazantsara izay mampitandrina ny amin'ny fandraisana ny mariky ny bibidia, koa ny hafatra voalohany sy ny hafatra fahatelo, izay no hafatra voalohany sy farany, dia hafatra iray ihany, satria filazantsara izy roa tonta.

Napetrak'i Alfa sy Omega teo ambonin'ireo hafatra telo ny soniany hoe “Fahamarinana,” satria ny teny hebreo izay nadika hoe “fahamarinana” dia noforonin'ilay Mpandalina fiteny Mahagaga tamin'ny fampifangaroana ny litera voalohany sy fahatelo ambin'ny folo ary farany ao amin'ny abidy hebreo. Ny “telo ambin'ny folo” amin'ny maha-tandindona azy dia maneho fikomiana, ary ao amin'ny hafatra faharoa no amaritana ny fikomian'i Babylona, araka izay asehon'ny foto-pampianarany sandoka sy ny fijangajangany. Araka izay efa voamarika, ny hafatra faharoa dia mitondra koa ny sonian'i Alfa sy Omega, satria ilay hafatra izay notorina tao amin'ny tantaran'ny Millerita mba hanambara ny fisokafan'ny fitsarana dia averina ao amin'ny hetsiky ny anjely fahatelo mba hamantarana ny famaranan'ny fitsarana.

Ny fianjeran'i Babela ao amin'ny Genesisy toko faha-iraka ambin'ny folo no fanononana voalohany ny amin'ny fianjeran'i Babylona, ary ny vavolombelon'ny fikomiana feno fahasahian'i Nimroda dia mitondra ny mariky ny hafatry ny anjely voalohany. Araka izay naseho tao amin'ireo lahatsoratra teo aloha, dia hita ao anatin'ilay hafatry ny anjely voalohany koa ireo hafatra telo an'ny anjely telo. Ao amin'ny hafatry ny anjely voalohany, ny teny hoe: “matahora an'Andriamanitra,” dia maneho ny hafatra voalohany, ary ny teny hoe: “omeo voninahitra Izy,” dia maneho ny hafatry ny anjely faharoa. Ny hafatra fahatelo dia hita ao anatin'ny voalohany, rehefa manambara izy fa “tonga ny andro fitsarany.”

Ao amin'ny fianjeran'i Nimroda, izay fianjerana voalohan'i Babylona, dia hita voafaritra koa ny dingana telo ataon'ny anjely telo. Asehon'ny fiteny hoe “mankanesa any” izany.

Ary ny tany rehetra dia iray fiteny sady iray fanononana. Ary nony nandeha avy tany atsinanana izy ireo, dia nahita lemaka iray tany amin'ny tanin'i Sinara; ary nonina teo izy. Dia nifampilaza izy hoe: Avia, andeha isika hanao biriky ka handoro azy tsara. Ary ny biriky no nataony ho solon'ny vato, ary ny ditin-tany no nataony ho laona. Dia hoy izy: Avia, andeha isika hanorina tanàna ho antsika sy tilikambo, izay hahatratra ny tampony any an-danitra; ary aoka isika hanao anarana ho antsika, fandrao hiparitaka eny ambonin'ny tany rehetra. Ary Jehovah nidina hizaha ny tanàna sy ny tilikambo izay naorin'ny zanak'olombelona. Dia hoy Jehovah: Indro, firenena iray izy, ary iray fiteny izy rehetra; ary izao no vao nanombohany hatao; koa ankehitriny dia tsy hisy ho voasakana aminy izay rehetra saintsaininy hatao. Avia, andeha isika hidina, ka any hampifangaro ny fiteniny, mba tsy hifankahazo ny tenin'ny namany avy izy. Koa Jehovah nampiparitaka azy hiala teo ho eny ambonin'ny tany rehetra; ary nitsahatra tsy nanorina ny tanàna izy. Koa izany no nanaovana ny anarany hoe Babela; satria teo no nampifangaroan'i Jehovah ny fitenin'ny tany rehetra; ary hatreo no nampiparitahan'i Jehovah azy ho eny ambonin'ny tany rehetra. Genesisy 11:1–9.

Ny fahalavoana voalohan'i Babylona, izay aseho amin'ny anarana hoe Babela, dia ambara amin'ny hoe “andeha ary,” intelo. Ireo anjely telo dia samy aseho ao amin'ilay anjely voalohany avokoa. Ny Daniela toko voalohany koa dia maneho ny hafatry ny anjely voalohany, ary araka izay efa nofaritana teo aloha tao amin'ireo lahatsoratra ireo, ny fizahan-toetra dingana telo amin'ny filazantsara mandrakizay dia hita ao amin'ny dingana voalohany, rehefa nandà tsy hihinana ny sakafon'i Babylona i Daniela, ka nifidy kosa ny hanome voninahitra an'Andriamanitra. Ny fizahan-toetra voalohany natrehiny dia ny fizahan-toetran'ilay anjely voalohany izay nidina teo amin'ny tantaran'ny Millerita tamin'ny 11 Aogositra 1840 niaraka tamin'ny boky kely iray, izay nasaina nohanin'i Jaona.

Avy eo dia nomena fitsapana hita maso nandritra ny folo andro izy, izay nampiseho fahasamihafana teo amin'ireo izay nihinana ny sakafon'i Babylona sy ireo izay, tahaka an'i Daniela, nifidy hihinana legioma sy voamaina. Io fitsapana faharoa io dia namokatra sokajy roa, tahaka ny nahatongavan'ny anjely faharoa tamin'ny taona 1844. Io fitsapana faharoa io dia narahin'ilay fitsapana tamin'ny faran'ny telo taona, izay nanehoan'i Nebokadneзара ny fitsarany, araka ny asehon'ny fahatongavan'ny anjely fahatelo tamin'ny 22 Oktobra 1844.

Taorian'ny Safodrano dia nomena toromarika i Noa hanorina alitara, ary rehefa nanao izany izy dia tsy nahazo nikapa na nandrary ny vato nampiasainy, ary tsy nahazo nampiasa feta ho an'ny alitarany koa. Ilay mpikomy Nimroda kosa dia nampiasa biriky sy feta, ka nanamboatra sandoka ny alitaran'ny fifandraisan'ny fanekena izay efa nasaina hampiasain'ireo izay nameno indray ny tany. Ny “andeha” voalohany ao amin'ny fijoroana vavolombelon'i Nimroda dia maneho “faneken'ny fahafatesana” izay niforona tamin'ny fikomiana nanoherana ny hafatra voalohany. Ny “andeha” faharoa dia maneho ny fananganana tilikambo iray (Fiangonana) sy tanàna iray (Fanjakana). Ny “andeha” faharoa ao amin'ny fijoroana vavolombelon'i Nimroda dia ny fampiraisana ny Fiangonana sy ny Fanjakana, izay fijangajangana ao amin'ny hafatry ny anjely

faharoa. Ny “andeha” fahatelo dia maneho ny fitsarana tamin’ny fanaparitahana ny olona sy ny fampisavorovoroana ny fiteny.

Ny fianjeran’i Babylona voalohany dia tandindon’ny hafatry ny anjely voalohany, ary ny fianjeran’i Babylona faharoa, ao amin’ireo fisehoana roa izay mametraka ireo singa amin’ny fianjeran’i Babylona maoderina, dia tandindon’ny hafatry ny anjely faharoa. Izany dia satria ny fianjeran’i Babylona, araka izay voarakitra ao amin’ny bokin’i Daniela, dia maneho fiandohana sy fiasarana, tahaka ny hafatry ny anjely faharoa izay torina eo am-piandohana sy eo am-piafaran’ny Advantisma. Nofaritan-dRahavavy White manokana fa ny fitsarana nentina tamin’i Belsazara dia efa naneho tandindona ny fitsarana izay nentina tamin’i Nebokadneзара.

«Ho an’ily mpanapaka farany tao Babylona, tahaka ny nahatongavany ara-tandindona tamin’ily voalohany, dia tonga ny didim-pitsaran’ily Mpiambina avy amin’Andriamanitra hoe: “Ry mpanjaka ô, ... aminao no anaovana izao teny izao; efa nesorina taminao ny fanjakana.” Daniela 4:31.» Mpaminany sy Mpanjaka, 533.

Ny fianjerana faharoan’i Babylona dia mitondra ny sonian’ny Alfa sy Omega, tahaka ny hafatry ny anjely faharoa koa. Io sonia io dia aseho amin’ny fianjeran’ny mpanjaka voalohany sy farany tao Babylona. Ny fitsarana sy ny fianjeran’i Nebokadneзара dia aseho ho “impito”, izay fanondroana ny “impito” ao amin’ny Levitikosy enina amby roapolo, ary ny “fampielezana” tamin’ny fitsarana sy ny fianjeran’i Nimroda dia fanondroana koa ny “impito” ao amin’ny Levitikosy enina amby roapolo. Ny fitsarana sy ny fianjeran’i Belsazara dia asehon’ireo litera mirehitra izay mitambatra ho dimy amby roanjato sy roa arivo, ka manondro ihany koa ny “impito” ao amin’ny Levitikosy enina amby roapolo.

Ny “fampiharana intelo misesy ny faminaniana” dia miorina amin’ireo vavolombelona roa voalohany izay mamantatra sy mametraka ny toetra mampiavaka ny fahatanterahana fahatelo sy farany. Ao amin’ireo fianjerana telo nanjo an’i Babylona, ilay hafatra mihitsy izay mamantatra ny fianjeran’i Babylona dia mamantatra koa ny fitsipika iorenan’io fampiharana intelo misesy ny faminaniana io. Ireo fianjerana roa voalohany nanjo an’i Babylona no mamantatra ireo toetra ara-paminaniana momba ilay fianjerana fahatelo sy farany.

Ny tantaran’ny Millerite dia averina amin’ny antsipiriany indrindra ao amin’ny tantaran’ny Future for America. Ao amin’ny tantaran’ny Millerite, ny fanangonana fitsipika izay nahazatra an’i William Miller ka nampiasainy hanorenana ny rafitry ny fahamarinana nampiasainy hanehoana ny hafatry ny anjely voalohany, dia mariky ny lalana iray tamin’izany tantara izany. Ny “fampiharana intelo sosona ny faminaniana” dia iray amin’ireo fitsipika voaangona amin’izao andro farany izao mba hanorenana ny rafitry ny fahamarinana izay ahafantarana ny hafatry ny anjely fahatelo.

Ny fisehoana telo an’i Roma, ampiarahina amin’ny fisehoana telo amin’ny fahalavoan’i Babylona, dia mifandray akaiky, nefa manana fanavahana. Ilay vehivavy janga avy any Tyro, na Babylona, izay mijangajanga amin’ny mpanjakan’ny tany, dia nofo iray aminy; nefa manjaka amin’ireo mpanjaka ireo izy, tahaka ny nanjakan’i Jezebela tamin’i Ahaba mpanjaka. Roma maoderina no bibidia ao amin’ny Apokalypsy toko fahafito ambin’ny folo, izay itaingenana ilay vehivavy janga avy amin’i Babylona maoderina sady anjakany.

Hanohy izao fianarana izao isika ao amin'ny lahatsoratra manaraka.

“Dia ny masoko dia nesorina tamin'ny voninahitra, ary naseho ahy ny sisa tavela etỳ an-tany. Hoy ilay anjely taminy: ‘Handositra ny loza fito farany va hianareo? Handeha ho any amin'ny voninahitra va hianareo ka hankafy izay rehetra nomanin'Andriamanitra ho an'izay tia Azy sy manaiky hijaly noho ny aminy? Raha izany, dia tsy maintsy maty hianareo mba ho velona. Miomàna, miomàna, miomàna. Tsy maintsy manana fiomanana lehibe noho izay anananareo ankehitriny hianareo; fa avy ny andron'i Jehovah, lozabe amin'ny fahatezerana sy amin'ny firehetan'ny fahavinirana, handrava ny tany ka hahatonga azy ho lao sy handringana hiala ao aminy ny mpanota. Ataovy sorona ho an'Andriamanitra ny zavatra rehetra. Apetraho eo ambonin'ny alitarany ny zavatra rehetra—ny tena, ny fananana, ary ny zavatra rehetra—ho fanatitra velona. Ilaina ny manolotra ny zavatra rehetra mba hidirana ao amin'ny voninahitra. Manangòna harena ho anareo any an-danitra, any amin'izay tsy ahafahan'ny mpangalatra manatona na ny harafesina manimba. Tsy maintsy mpiombona amin'ny fijalian'i Kristy eto hianareo, raha te ho mpiombona aminy amin'ny voninahiny any aoriana.’”

“Ny lanitra dia ho mora vidy ampy tsara, raha azontsika amin'ny alalan'ny fahoriana izany. Tsy maintsy mandà ny tena isika mandritra ny lalana rehetra, maty amin'ny tena isan'andro, mamela an'i Jesosy ihany hiseho, ary mitazona ny voninahiny ho eo anoloan'ny masontsika mandrakariva. Hitako fa ireo izay vao tsy ela akory izay no nandray ny fahamarinana dia tsy maintsy hahalala ny hevitra ny mijaly noho ny amin'i Kristy, fa handalo fitsapana maranitra sy manindrona izy ireo, mba hodiovina sy hahamendrika azy amin'ny alalan'ny fahoriana handray ny tombo-kasen'Andriamanitra velona, handalo amin'ny andron'ny fahoriana, hahita ny Mpanjaka amin'ny hatsaran-tarehiny, ary honina eo anatrehan'Andriamanitra sy ny anjely madio sy masina.”

“Rehefa hitako izay tsy maintsy hahatongavantsika mba handovantsika ny voninahitra, ary avy eo hitako koa ny halehiben'ny fijalian'i Jesosy mba hahazoany ho antsika lova sarobidy toy izany, dia nivavaka aho mba hatao batisa ao amin'ny fijalian'i Kristy isika, mba tsy hihemotra amin'ny fizahan-toetra, fa hitondra izany amin'ny faharetana sy fifaliana, satria fantatsika izay niaretan'i Jesosy, mba hahatonga antsika ho mpanan-karena amin'ny alalan'ny fahantrany sy ny fijaliany. Hoy ilay anjely: ‘Lavino ny tena; tsy maintsy mandroso haingana ianareo.’ Ny sasantsasany tamintsika dia nanana fotoana handraisana ny fahamarinana sy handrosoana tsikelikely, ary ny dingana rehetra izay efa nataontsika dia nanome hery antsika handraisana ny dingana manaraka. Fa ankehitriny dia saiky tapitra ny fotoana, ary izay nianarantsika nandritra ny taona maro, dia tsy maintsy hianaran'izy ireo ao anatin'ny volana vitsy. Tsy maintsy maro koa ny zavatra hialany, ary maro ny zavatra tsy maintsy hianarany indray. Izay tsy handray ny mariky ny bibidia sy ny sariny rehefa mivoaka ny didy, dia tsy maintsy manana fahatapahan-kevitra dieny izao hilaza hoe: Tsia, tsy hanaja ny fanorenan'ny bibidia izahay.”

Early Writings, 67.